

Ἡ δύναμη τῆς συγχωρητικότητος (Καραγιάννης Νικάνωρ Ἀρχιμανδρίτης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ἄγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Μία ἡμέρα πρὶν ἀπὸ τῆ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ τὸ σημερινὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα μᾶς ἀποκαλύπτει μιὰ ξεκάθαρη ἀπαίτηση τοῦ Θεοῦ. Νὰ δεχόμαστε καὶ νὰ προσφέρουμε τῇ συγνώμῃ μας στοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τῇ ζητᾶμε ἀπὸ τὸν Θεό. «Ἐὰν ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος» (Ματθ. 6,14).

Συγχώρηση, προϋποθέσεις και συνέπειες

Ἡ συγχώρηση προϋποθέτει τὴ συνείδηση τῆς ἐνοχῆς. Τὴ συναίσθηση ἐκείνη πού μᾶς λέει ὅτι μὲ τὶς πράξεις μας, τὶς παραλείψεις μας, τὶς νοοτροπίες μας καὶ τὶς συμπεριφορὲς μας βλάψαμε τοὺς ἄλλους καὶ πικράναμε τὸν Θεό. Διαχαράξαμε τὴν τάξη, τὴν ὁποία ὁ Θεὸς ἔθεσε μέσα μας καὶ γύρω μας. Ἀπὸ ἐδῶ, λοιπόν, πηγάζει αὐθόρμητα ἡ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς καὶ τῆς ἁμαρτίας, δηλαδή ἡ συγχώρηση. Χρειαζόμαστε τὴ συγχώρηση, γιατί εἴμαστε ἄνθρωποι. Γιατί ἡ φύση μας εἶναι ἀτελής καὶ λανθάνει συνεχῶς. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος τονίζει ὅτι «καὶ οἱ νόμοι γνωρίζουν νὰ συγχωροῦν τὰ ἀναπόφευκτα, ἀφοῦ τὸ νὰ κάνουμε λάθη καὶ νὰ πέφτουμε σὲ πλάνη εἶναι ἀνθρώπινο».

Κάποιοι ἰσχυρίζονται ὅτι γιὰ νὰ μάθουμε νὰ συγχωροῦμε, θὰ πρέπει νὰ ἀγνοήσουμε τὰ λάθη τῶν ἄλλων πού μᾶς πλήγωσαν, θὰ πρέπει νὰ ξεχάσουμε τὰ σφάλματα αὐτῶν πού μᾶς ζημίωσαν. Αὐτὸ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ συμβεῖ. Γιατί εἶναι ἀδύνατο νὰ σβήσουμε ὀλοκληρωτικὰ τὴ μνήμη μας καὶ νὰ διαγράψουμε τὴ λογικὴ μας. Ἄλλωστε, θυμόμαστε πράγματα πού δὲν θέλουμε καὶ ἀδυνατοῦμε νὰ παραβλέψουμε τὴν πραγματικότητά τὴν ὁποία ζοῦμε. Εἶναι ἀνέφικτο νὰ ἀγνοοῦμε τὸ κακὸ πού μᾶς ταλαιπωρεῖ διαρκῶς.

Μὲ τὴ συγχώρηση δὲν σβήνουμε τὸ κακὸ. Καταλαβαίνουμε ὅμως, πῶς αὐτὸ μᾶς ἐξαπατᾷ καὶ μᾶς παραπλανᾷ καὶ ἔτσι μποροῦμε νὰ παλέψουμε ἐναντίον του. Μὲ τὴ συγχώρηση μποροῦμε νὰ καθαρίσουμε τὴ μνήμη ἀπὸ τὴν ἐμπάθεια τῆς καρδιᾶς μας καὶ νὰ διαχωρίσουμε τὴν ὀρθὴ καὶ ἀντικειμενικὴ κρίση ἀπὸ τὴν κατάκριση καὶ τὸν κάθε εἶδους ἀρνητισμό. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ὁ δρόμος φαίνεται νὰ εἶναι μακρὸς καὶ δύσκολος, σκληρὸς καὶ ὀδυνηρὸς. Καὶ ἐδῶ οἱ παγίδες εἶναι πολλὲς καὶ ποικίλες. Κάποτε ἡ συγχώρηση γίνεται ἐξωτερικὴ καὶ τυπικὴ καὶ ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὸ βάθος «τῶν καρδιῶν ἡμῶν». Ἄλλοτε, πάλι, παρὰ τὰ ὅσα ἰσχυριζόμαστε στοὺς ἄλλους, ὑποκαθιστοῦμε τὴ συγχώρηση μὲ τὴν περιφρόνηση καὶ τὴν κρυμμένη ἐχθρότητα. Κάποιες ἄλλες φορὲς θέτουμε στὴ συγνώμη μας ὄρια καὶ προϋποθέσεις, κρατούμενα καὶ ὑπολογισμούς. Ἡ συγχωρητικότητά εἶναι ἡ πληγωμένη ἀγάπη πού δίνει πάντα εὐκαιρίες γιὰ μιὰ καινούργια ἀρχή. Εἶναι ἡ δύναμη πού ἀνανεώνει τὴν ἐμπιστοσύνη μας γιὰ τοὺς ἄλλους, ἀφοῦ προσπαθεῖ νὰ τοὺς κατανοεῖ καὶ νὰ τοὺς ἀποδέχεται.

Τὸ ἀδιέξοδο τῆς μνησικακίας

Ὅποιος δὲν συγχωρεῖ, γκρεμίζει τὴ γέφυρα ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ χρειαστεῖ κάποτε νὰ περάσει καὶ ὁ ἴδιος. Ὁδηγεῖ τὶς καθημερινὲς διαπροσωπικὲς του σχέσεις σὲ ἀδιέξοδο καὶ διάλυση. Ποιά, ἄραγε, ἀνθρώπινη σχέση δὲν περνάει κρίση; Πῶς

μπορούμε νὰ κρατήσουμε ἀδιάσπαστη τὴ συζυγία, τὴν οἰκογένεια, τὴ φιλία, τὴ συνεργασία; Πῶς μπορούμε νὰ διαφυλάξουμε τὴν ἀνθρώπινη σχέση καὶ τὸν πνευματικὸ σύνδεσμο, ὥστε νὰ μὴν παγώσουν καὶ διαλυθοῦν, ἂν δὲν μάθουμε νὰ συγχωροῦμε;

Ὁ δυνατὸς λόγος τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου καὶ πάλι μᾶς καθοδηγεῖ: «Ἔχεις ἀδικηθεῖ πολὺ καὶ στερήθηκες πολλὰ ἐξαιτίας κάποιου, κακολογήθηκες καὶ ζημιώθηκες σὲ πολὺ σοβαρὰ θέματά σου καὶ γι' αὐτὸ θέλεις νὰ δεῖς νὰ τιμωρεῖται ὁ ἀδελφός σου; Καὶ ἐδῶ πάλι εἶναι χρήσιμο νὰ τὸν συγχωρήσεις. Γιατί, ἐὰν θελήσεις ἐσὺ ὁ ἴδιος νὰ ἐκδικηθεῖς καὶ νὰ ἐπιτεθεῖς ἐναντίον του εἴτε μὲ τὰ λόγια σου, εἴτε μὲ κάποια ἐνέργειά σου, ἢ μὲ τὴν κατάρα σου, ὁ Θεὸς ὅχι μόνο δὲν θὰ ἐπέμβει κατ' αὐτοῦ - ἐφόσον ἐσὺ ἀνέλαβες τὴν τιμωρία του- ἀλλὰ ἐπιπλέον θὰ σὲ τιμωρήσει ὡς θεομάχο. Ἄφησε τὰ πράγματα στὸν Θεό. Αὐτὸς θὰ τὰ τακτοποιήσει πολὺ καλύτερα ἀπ' ὅ,τι ἐσὺ θέλεις».

Καὶ ὅμως, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, συχνὰ διαπιστώνουμε πόσο ἀβυσσαλέο εἶναι τὸ μίσος καὶ οἱ κακίες μας. Πόσο βαθιὰ ριζωμένα εἶναι στὴν καρδιά μας τὰ πάθη καὶ οἱ ἀδυναμίες μας. Ἐδῶ ἀκριβῶς κατανοοῦμε τὴν οὐσία καὶ τὴ δύναμη τοῦ κακοῦ. Συνειδητοποιοῦμε ὅτι, ὅσο καὶ ἂν προσπαθήσουμε, δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ ὑπερικήσουμε τὸ κακὸ μόνοι μας. Μόνο ἂν στραφοῦμε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ, ἂν τοῦ ζητήσουμε μὲ πίστη τὸ ἔλεος καὶ τὴ χάρη Του, θὰ συγχωρεθοῦμε καὶ θὰ συγχωρέσουμε, θὰ πάρουμε τὸ δῶρο τοῦ Θεοῦ, τὴν ἄφεση, καὶ θὰ ζήσουμε τὴ λύτρωση. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr